

II. PHẠM XÁ-LỢI TỬ

01

Bấy giờ, Thế Tôn biết các thế giới như là trời, ma, Phạm, các Sa-môn, Bà-la-môn, chư Đại Bồ-tát kế thừa ngôi vị Thế Tôn, ngoài ra còn có tất cả người chẳng phải người v.v... có duyên với pháp đều đến hội họp, Ngài liền nói với cụ thọ Xá-lợi Tử:

- Đại Bồ-tát nếu muốn biết rõ các tướng của tất cả pháp thì nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Nghe Phật nói như vậy, Xá-lợi Tử chấp tay cung kính bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Thế nào là Đại Bồ-tát muốn biết rõ các tướng của tất cả pháp phải học Bát-nhã ba-la-mật-đa?

Phật dạy cụ thọ Xá-lợi Tử:

- Chư Đại Bồ-tát lấy vô trụ mà làm phương tiện để an trụ vào Bát-nhã ba-la-mật-đa, vì năng trụ và sở trụ đều không thể đắc.

Nên lấy vô xả làm phương tiện để viên mãn bố thí Ba-la-mật-đa, vì người cho và người nhận đều không thể đắc.

Nên lấy vô hộ trì mà làm phương tiện để viên mãn tịnh giới Ba-la-mật-đa, vì tướng phạm hay không phạm không thể đắc.

Nên lấy vô thủ mà làm phương tiện để viên mãn an nhẫn Ba-la-mật-đa, vì tướng động hay không động đều không thể đắc.

Nên lấy vô sách tấn mà làm phương tiện để viên mãn tinh tấn Ba-la-mật-đa, vì thân tâm siêng năng, giải đãi không thể đắc.

Nên lấy vô suy nghĩ mà làm phương tiện để viên mãn tịnh lự Ba-la-mật-đa, vì có ý vị ngọt hay không ý vị ngọt đều không thể đắc.

Nên lấy vô chấp mà làm phương tiện để viên mãn Bát-nhã ba-la-mật-đa, vì tánh tướng hữu vô không thể đắc.

Lại nữa, Xá-lợi Tử! Các Đại Bồ-tát an trụ vào Bát-nhã ba-la-mật-đa, lấy vô sở đắc làm phương tiện.

Nên tu bốn niệm trụ, bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy chi đẳng giác, tám chi thánh đạo.

Nên tu pháp môn giải thoát không, vô tướng, vô nguyện.

Nên tu bốn tịnh lự, bốn vô lượng, bốn định vô sắc.

Nên tu tám giải thoát, chín định thứ đệ.

Nên tu chín tướng. Thế nào là chín? Nghĩa là tướng phình trương, tướng nát rã, tướng đỏ bầm, tướng xanh bầm, tướng mỡ ăn, tướng rơi rớt, tướng hải cốt, tướng thiêu đốt, tướng hư hoại.

Nên tu mười tùy niệm. Thế nào là mười? Nghĩa là tùy niệm Phật, tùy niệm Pháp, tùy niệm Tăng, tùy niệm giới, tùy niệm xả, tùy niệm thiên, tùy niệm hơi thở ra vào, tùy niệm chán, tùy niệm chết, tùy niệm thân.

Nên học mười thứ tướng. Thế nào là mười? Nghĩa là tướng vô thường, tướng khổ, tướng vô ngã, tướng bất tịnh, tướng chết, tướng tất cả thế gian không ưa thích, tướng nhằm chán ăn uống, tướng đoạn, tướng xa lìa, tướng diệt.

Nên tu mười một trí. Thế nào là mười một? Nghĩa là khổ trí, tập trí, diệt trí, đạo trí, tận trí, vô sanh trí, pháp trí, loại trí, thế tục trí, tha tâm trí, như thuyết trí.

Nên tu Tam-ma-địa có tâm có tứ, Tam-ma-địa không tâm có tứ, Tam-ma-địa không tâm không tứ.

Nên tu vị tri căn, đương tri căn, dĩ tri căn và trụ tri căn.

Nên tu quán bất tịnh xứ, quán biến xứ trí nhất thiết trí.

Nên tu thiền chỉ và thiền quán.

Nên tu ba minh, bốn sự hiểu biết thông suốt, bốn điều không sợ.

Nên tu bất thối chuyển, năm thần thông.

Nên tu sáu pháp Ba-la-mật-đa, bảy Thánh tài, tám điều giác ngộ của bậc Đại sĩ, trí chín cõi hữu tình.

Nên tu mười lực của Như Lai, mười tám pháp Phật bất cộng.

Nên tu đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả.

Nên tu trí nhất thiết tướng, trí vi diệu v.v... vô lượng, vô biên bất khả tư nghì công đức của chư Phật. Vì tất cả pháp như vậy đều không có thể đắc.

Lại nữa, này Xá-lợi Tử! Đại Bồ-tát muốn mau chứng đắc trí nhất thiết trí, nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa. Muốn mau viên mãn trí nhất thiết, trí đạo tướng, trí nhất thiết tướng, nhất thiết hữu tình tâm hành tướng trí, nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa. Muốn nhỏ sạch tất cả tập khí phiền não nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Muốn nhập vào vị chính quyết định của Bồ-tát nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Muốn vượt lên những địa của Thanh văn, Độc giác nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Muốn trụ vào địa Bồ-tát Bất thối chuyển nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Muốn đạt được sáu loại thần thông thù thắng nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Muốn biết tâm hành của tất cả hữu tình thay đổi sai khác nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Muốn vượt qua tác dụng trí tuệ của tất cả Thanh văn, Độc giác nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Muốn chứng tất cả môn Đà-la-ni, môn Tam-ma-địa nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Muốn dùng nhất tâm tùy hỷ để vượt qua tất cả sự bỏ thí của Thanh văn, Độc giác nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Muốn dùng tâm nhất niệm tùy hỷ để vượt qua tất cả tịnh giới của Thanh văn, Độc giác nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Muốn dùng tâm nhất niệm tùy hỷ để vượt qua tất cả định tuệ giải thoát, giải thoát tri kiến của Thanh văn, Độc giác nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Muốn dùng tâm nhất niệm tùy hỷ để vượt qua tịnh lục, giải thoát, đấng trì v.v... cho đến các pháp lành của các pháp, cho đến các pháp lành của Thanh văn, Độc giác nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Muốn dùng pháp lành tu trong một niệm để vượt qua các pháp lành của tất cả dị sanh, Thanh văn, Độc giác nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Muốn hành chút phần nhỏ về bố thí, tịnh giới, an nhẫn, tinh tấn, tịnh lục, Bát-nhã, vì các hữu tình mà dùng phương tiện thiện xảo bình đẳng hồi hướng lên trí nhất thiết trí được vô lượng, vô số công đức nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Lại nữa, Xá-lợi Tử! Đại Bồ-tát muốn tu bố thí, tịnh giới, an nhẫn, tinh tấn, tịnh lục, Bát-nhã ba-la-mật-đa mau được viên mãn và lìa các chướng ngại nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Muốn được đời đời thường thấy chư Phật, luôn nghe chánh pháp, được Phật giác ngộ, được Phật nhớ nghĩ, truyền trao, dạy bảo nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Muốn được như thân Phật trang nghiêm đầy đủ ba mươi hai tướng tốt, tám mươi vẻ đẹp nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Muốn sanh vào ngôi nhà Phật ở địa vị đồng chơn, không bao giờ xa lìa chư Phật, Bồ-tát nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Muốn dùng những căn lực thắng thiện tùy ý đem những vật cúng dường thượng hạng đến cúng dường, cung kính, tôn trọng, ngợi khen tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác, để những căn lành mau được viên mãn nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Muốn cho tất cả hữu tình được mãn nguyện nhu cầu như: ăn uống, y phục, giường chiếu, mền mùng, thuốc thang trị bệnh, những loại hương hoa, đèn đuốc xe cộ, vườn rừng, nhà cửa, cửa cải, trân bảo, đồ trang sức, kỹ nhạc và những vật dụng ưa thích thượng diệu mà những vị vua sử dụng, cho đến các vi diệu của thế gian và xuất thế gian nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Lại nữa, này Xá-lợi Tử! Đại Bồ-tát nào muốn an lập tất cả hữu tình trong tận hư không giới, pháp giới, thế giới đều được an trụ vào bố thí, tịnh giới, an nhẫn, tinh tấn, tịnh lự, Bát-nhã ba-la-mật-đa, và vô biên pháp lành thù thắng khác nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Muốn đạt được công đức khi phát sanh một tâm niệm thiện, cho đến ngồi tòa diệu Bồ-đề, chứng đắc quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề cũng không cùng tận nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Muốn được tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác và các Đại Bồ-tát trong thế giới chư Phật ở mười phương đều khen ngợi, hộ niệm ban cho sức lực nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Muốn một khi phát tâm thì có thể đến khắp hằng hà sa số thế giới để cúng dường, cung kính, tôn trọng, ngợi khen tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác và chúng Đại Bồ-tát làm lợi ích an lạc cho tất cả hữu tình nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Muốn dùng một âm thanh có thể vang khắp hằng hà sa số thế giới trong mười phương để ngợi khen chư Phật, giáo hóa hữu tình nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Muốn kế thừa hạt giống Tam bảo để không bị đoạn tuyệt làm lợi ích an lạc cho tất cả hữu tình nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Lại nữa, này Xá-lợi Tử! Đại Bồ-tát nào muốn thông đạt pháp nội Không, ngoại Không, nội ngoại Không, đại Không, Không Không, thắng nghĩa Không, hữu vi Không, vô vi Không, tất cánh (rốt ráo) Không, vô tế Không, tán vô tán Không, bản tính Không, tự cộng tướng Không, nhất thiết pháp Không, vô tính Không, vô tính tự tính Không, và sở duyên Không, tăng thượng duyên Không... vô Không... nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Đại Bồ-tát muốn thông đạt tất cả pháp, chơn như, pháp giới, pháp tánh, tánh chẳng hư vọng, tánh chẳng đôi khác, tánh bình đẳng, tánh ly sanh, pháp định, pháp trụ, thật tế nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Đại Bồ-tát muốn biết tất cả đại địa, hư không, núi, biển, sông, ao, hồ, đầm, rạch, khe, hang, đất, nước, lửa, gió v.v... cho đến các loại rất nhỏ nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Thấy kiếp hỏa khởi, cháy khắp ba ngàn đại thiên thế giới, làm cho trời đất đỏ rực, Đại Bồ-tát muốn thôi để dập tắt nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Thấy kiếp phong nổi lên, làm cho chỗ nương ba ngàn đại thiên thế giới rớt xuống chỗ phong luân, gặp gió thổi đánh vọt lên, khiến cho núi Tô-mê-lô, núi Luân vi v.v... và tất cả những vật trong ba ngàn đại thiên thế giới bị vụn nát, rơi như lá mục, Đại Bồ-tát muốn dùng ngón tay ngăn cản sức gió ấy để dừng lại, không cho nổi dậy nữa thì nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Đại Bồ-tát muốn ở trong ba ngàn đại thiên thế giới, một khi ngồi kiết già thì đầy khắp hư không nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Đại Bồ-tát muốn lấy một sợi lông cột giữ núi Tô-mê-lô, núi Luân vi v.v... và tất cả vật trong ba ngàn đại thiên thế giới ném qua vô lượng, vô biên, vô số thế giới khác mà không làm tổn hại hữu tình nào trong đó nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Đại Bồ-tát muốn lấy một miếng ăn, một chút hương thơm, một cánh hoa, một vòng hoa, một chiếc áo, một cái phướn, một cái lọng, một ngọn đèn v.v... những vật cúng dường đó, đem cúng dường, cung kính, tôn trọng, ngợi khen tất cả hàng hà sa số Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác và đệ tử của các Ngài trong mười phương đều được đầy đủ nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Đại Bồ-tát muốn an lập hàng hà sa hết thảy các loại hữu tình trong mười phương thâm vào giới uẩn, định uẩn, tuệ uẩn, giải thoát uẩn, giải thoát trí kiến uẩn, hoặc trụ vào quả Dự lưu, Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán, Độc giác Bồ-đề, cho đến khiến họ nhập vào Vô dư y Niết-bàn hoàn toàn an lạc nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Lại nữa, này Xá-lợi Tử! Nếu Đại Bồ-tát tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa có thể như thật tri mà tu hành bố thí thì được quả báo lớn. Nghĩa là như thật biết bố thí như vậy được sanh vào đại tộc Sát-đế-lợi. Bố thí như thế được sanh vào đại tộc Bà-la-môn. Bố thí như thế được sanh vào đại tộc Trưởng giả. Bố thí như thế được sanh vào đại tộc Cư sĩ.

Lại như thật biết bố thí như thế được sanh lên cõi trời Tứ đại vương chúng. Bố thí như thế được sanh lên tầng trời thứ Ba mươi ba. Bố thí như thế được sanh lên cõi trời Dạ-ma. Bố thí như thế được sanh lên cõi trời Đâu-suất-đà. Bố thí như thế được sanh lên cõi trời Lạc biến hóa. Bố thí như thế được sanh lên cõi trời Tha hóa tự tại.

Lại như thật biết nhờ bố thí như vậy mà chúng được định sơ thiên, hoặc thiên thứ hai, hoặc thiên thứ ba, hoặc thiên thứ tư. Lại như

thật biết nhờ bố thí này mà chúng định Không vô biên xứ, định Thức vô biên xứ, định Vô sở hữu xứ, định Phi tướng phi phi tướng xứ. Lại như thật biết nhờ bố thí như vậy mà phát sanh ba mươi bảy pháp Bồ-đề phần. Do đó mà chúng được quả Dự lưu, quả Nhất lai, quả Bất hoàn, quả A-la-hán, hoặc Độc giác Bồ-đề, hoặc chúng được quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Nếu như thật biết tu hành tịnh giới, an nhẫn, tinh tấn, tịnh lự, Bát-nhã thì được quả báo lớn cũng như vậy.

Lại nữa, này Xá-lợi Tử! Nếu Đại Bồ-tát tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa, có thể như thật biết bố thí như vậy là phương tiện thiện xảo để viên mãn bố thí Ba-la-mật-đa. Bố thí như vậy là phương tiện thiện xảo để viên mãn tịnh giới Ba-la-mật-đa. Bố thí như vậy là phương tiện thiện xảo để viên mãn an nhẫn Ba-la-mật-đa. Bố thí như vậy là phương tiện thiện xảo để viên mãn tinh tấn Ba-la-mật-đa. Bố thí như vậy là phương tiện thiện xảo để viên mãn tịnh lự Ba-la-mật-đa. Bố thí như vậy là phương tiện thiện xảo để viên mãn Bát-nhã ba-la-mật-đa. Lại như thật biết tịnh giới, an nhẫn, tinh tấn, tịnh lự, Bát-nhã ba-la-mật-đa phương tiện thiện xảo như thế có thể viên mãn sáu pháp Ba-la-mật-đa.

Khi ấy, Xá-lợi Tử bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Vì sao Đại Bồ-tát tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa có thể như thật biết bố thí như vậy là phương tiện thiện xảo để viên mãn bố thí cho đến Bát-nhã ba-la-mật-đa? Có thể như thật biết tịnh giới cho đến Bát-nhã như vậy là phương tiện thiện xảo có thể thành tựu viên mãn tịnh giới cho đến Bát-nhã ba-la-mật-đa?

Phật dạy Xá-lợi Tử:

- Này Xá-lợi Tử! Vì lấy vô sở đắc làm phương tiện. Nghĩa là Đại Bồ-tát khi hành bố thí thông đạt rõ ràng tất cả tướng người cho, người nhận, và vật cho không thể đắc, cho nên có thể thành tựu viên mãn bố thí Ba-la-mật-đa. Tướng phạm không phạm không thể đắc, nên có thể thành tựu viên mãn tịnh giới Ba-la-mật-đa. Tướng động hay không động đều không thể đắc, nên có thể thành tựu viên mãn an nhẫn Ba-la-mật-đa. Thân tâm siêng năng hay biếng nhác đều không thể đắc, nên có thể thành tựu viên mãn tinh tấn Ba-la-mật-đa. Bị loạn hay không loạn đều không thể đắc, nên có thể thành tựu viên mãn tịnh lự Ba-la-mật-đa. Tánh tướng của các pháp đều không thể đắc, nên có thể thành tựu viên mãn Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Này Xá-lợi Tử! Đó là Đại Bồ-tát khi hành bố thí làm phương tiện thiện xảo có thể viên mãn sáu pháp Ba-la-mật-đa.

Như vậy, Xá-lợi Tử! Đại Bồ-tát khi hành tịnh giới cho đến khi tu hành Bát-nhã làm phương tiện thiện xảo đều có thể thành tựu viên mãn sáu pháp Ba-la-mật-đa.

Lại nữa, này Xá-lợi Tử! Đại Bồ-tát muốn được công đức thù thắng của tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác trong quá khứ, vị lai, hiện tại nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Đại Bồ-tát muốn thông đạt hữu vi, vô vi, thành tựu rốt ráo đến bờ bên kia, nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Đại Bồ-tát nếu muốn thông đạt các pháp chơn như, pháp giới, pháp tánh, vô sanh, thật tế trong quá khứ, vị lai, hiện tại, nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Đại Bồ-tát nếu muốn thường làm người dẫn đầu cho Thanh văn, Độc giác, nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Đại Bồ-tát nếu muốn làm người thị giả gần gũi chư Phật nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Đại Bồ-tát muốn làm dòng dõi quyền thuộc với chư Phật, nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Đại Bồ-tát nếu muốn đời đời có nhiều quyền thuộc vĩ đại, nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Đại Bồ-tát nếu muốn thường được làm quyền thuộc với Bồ-tát, nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Đại Bồ-tát nếu muốn làm ruộng phước chơn chánh, thanh tịnh cho thế gian, nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Đại Bồ-tát nếu muốn chiến thắng tâm xan tham, dứt bỏ tâm sân giận, xả bỏ tâm biếng nhác, làm yên tịnh tâm tán loạn, gạt bỏ tâm ác tuệ, nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Đại Bồ-tát nếu an lập tất cả hữu tình một cách chu đáo vào phước nghiệp sự của tánh bố thí, phước nghiệp sự của tánh trì giới, phước nghiệp sự của tánh tu hành, phước nghiệp sự của tánh cúng dường và y vào sự phước nghiệp sự, nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Lại nữa, này Xá-lợi Tử! Đại Bồ-tát nếu muốn được năm loại mất. Thế nào là năm? Nghĩa là nhục nhãn, thiên nhãn, tuệ nhãn, pháp nhãn, Phật nhãn nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Đại Bồ-tát muốn dùng thiên nhãn thấy tất cả thân tướng tốt đẹp của chư Phật trong hằng hà sa số thế giới ở mười phương nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Đại Bồ-tát nếu muốn dùng thiên nhĩ nghe pháp giải thoát mà chư Phật trong hằng hà sa số thế giới ở mười phương thuyết pháp nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Đại Bồ-tát nếu muốn như thật biết về tâm, tâm sở pháp của tất cả Như Lai trong hằng hà sa số thế giới ở mười phương nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Đại Bồ-tát nếu muốn được nghe chư Phật trong mười phương thế giới thuyết pháp, cho đến khi chứng quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề không bao giờ gián đoạn, nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Đại Bồ-tát nếu muốn thấy tất cả quốc độ trong mười phương chư Phật ở quá khứ, vị lai, hiện tại, nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Đại Bồ-tát nếu muốn đối với các kinh mà mười phương chư Phật trong quá khứ, vị lai, hiện tại thuyết như: Khế Kinh, Ứng tụng, Thọ ký, Phúng tụng, Tụ thuyết, Nhân duyên, Bản sự, Bản sanh, Phương quảng, Hy hữu, Thí dụ, Luận nghị mà các Thanh văn chưa từng được nghe, nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Đối với hết thảy pháp môn mà mười phương chư Phật ở quá khứ, hiện tại, vị lai thuyết, Đại Bồ-tát muốn tự thọ trì hoàn toàn thông suốt, theo đó mà tu hành, lại như thật mà nói rõ, khuyến khích người khác tu hành, nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Đối với hằng hà sa số thế giới tối tăm trong mười phương, hoặc trong thế giới không có ánh sáng mặt trời, mặt trăng, Đại Bồ-tát muốn làm ánh sáng cho những nơi đó, nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Đại Bồ-tát nếu muốn hết thảy chúng sanh trong hằng hà vô lượng thế giới khắp mười phương bị tà kiến, không nghe danh hiệu Phật, Pháp, Tăng, không tin nhân quả mà có thể giáo hóa hướng dẫn để họ sanh chánh kiến, nghe tên Tam bảo tin sâu nhân quả, nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Đối với hằng hà sa số thế giới hữu tình trong mười phương, Đại Bồ-tát muốn dùng oai lực của mình làm cho người mù được thấy, người điếc được nghe, người câm được nói, người điên được nhớ, người loạn được định, người nghèo được giàu, người rách rưới được áo, người đói được ăn, người khát được uống, người bệnh được mạnh, người xấu được tốt đẹp, người tàn tật được đầy đủ, người thiếu căn được trọn vẹn, người chết giấc được tỉnh lại, người mỏi mệt được thư thái, tất cả hữu tình đều đem lòng từ đối xử với nhau, người đọa vào đường ác được sanh vào cõi lành, người tập theo nghiệp ác được tu sửa lại nghiệp thiện, những người phạm giới được an trụ giới uẩn, người chưa được định thì được an trụ trong định uẩn, người có ác tuệ thì an trụ trong tuệ uẩn, người không giải thoát thì an trụ trong giải thoát uẩn, người không giải thoát trí kiến thì an trụ trong giải thoát trí kiến uẩn, người chưa thấy Thánh đế thì được chứng quả Dự lưu, hoặc

quả Nhất lai, hoặc quả Bát hoàn, hoặc quả A-la-hán, hoặc Độc giác Bồ-đề, hoặc kế tiếp chứng đắc quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Đại Bồ-tát nếu muốn học oai nghi thù thắng của Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác, khiến cho các hữu tình nhìn thấy không chán mà bỏ ác tu thiện, nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Lại nữa, này Xá-lợi Tử! Nếu Đại Bồ-tát tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa, nghĩ như vậy: Khi nào ta mới được như bậc long tượng với thái độ ung dung, đàng hoàng khi nhìn, khi im lặng, khi thuyết pháp cho đại chúng, thân, khẩu, ý nghiệp theo trí tuệ tu hành đều được thanh tịnh. Khi đi kinh hành chân không đạp đất, cách chừng bốn ngón tay. Muốn được những việc ấy nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Đại Bồ-tát tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa, nghĩ như vậy: Khi nào ta được vô lượng trăm ngàn câu-chi, na-do-tha trời Tứ đại thiên vương chúng, trời Ba mươi ba, trời Dạ-ma, trời Đâu-suất-đà, trời Lạc biến hóa, trời Tha hoá tự tại, trời Phạm chúng, trời Phạm phụ, trời Phạm hội, trời Đại phạm, trời Quang, trời Thiếu quang, trời Vô lượng quang, trời Cực quang tịnh, trời Tịnh, trời Thiếu tịnh, trời Vô lượng tịnh, trời Biến tịnh, trời Quảng, trời Thiếu quảng, trời Vô lượng quảng, trời Quảng quả, trời Vô phiền, trời Vô nhiệt, trời Thiện hiện, trời Thiện kiến, trời Sắc cứu cánh, cùng nhau đi đến gốc cây Bồ-đề. Chúng trời đó đem áo trời làm tòa ngồi, ta ngồi kiết già trên tòa ấy, tay được trang sức những tướng tốt đẹp, rồi võ xuống đại địa, làm cho thần đất và quyền thuộc của họ cùng một lúc vọt hiện, chiến thắng quân ma oán, được chứng đắc quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Từ đó về sau khi ta đi, hoặc đứng, hoặc nằm, hoặc ngồi thì đất chỗ đó đều thành kim cương. Muốn thành tựu việc đó nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Nếu Đại Bồ-tát tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa, suy nghĩ như vậy: Khi nào ta từ bỏ gia đình để xuất gia, thì ngày đó chúng đắc quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, và cũng ngày ấy chuyển diệu pháp luân, làm cho vô lượng, vô số hữu tình xa lìa trần cấu, sanh pháp nhãn thanh tịnh. Lại khiến cho vô lượng, vô số hữu tình diệt sạch các lậu, tâm tuệ hoàn toàn giải thoát; cũng làm cho vô lượng, vô số hữu tình đối với quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề chứng Bất thối chuyển. Muốn thành tựu việc này nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Nếu Đại Bồ-tát tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa, nghĩ như vậy: Khi nào ta chứng quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, có vô lượng, vô số Thanh văn, Bồ-tát làm chúng đệ tử, một khi ta nói pháp, khiến cho vô lượng, vô số hữu tình chúng A-la-hán ngay tại chỗ, lại khiến

cho vô lượng, vô số hữu tình ngay chỗ ngồi đối với quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề chứng Bất thối chuyển. Muốn thành tựu việc này nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Nếu Đại Bồ-tát tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa, nghĩ như vậy: Khi nào ta được sống lâu vô tận, được trang sức bằng vô biên ánh sáng tướng tốt, người thấy không chán. Khi đi mặc dù có ngàn cánh hoa sen nâng đỡ chân, nhưng khiên trên mặt đất lại hiện bánh xe ngàn cãm; khi kinh hành cất bước thì làm cho đại địa chấn động nhưng không quấy nhiễu hữu tình ở trên đất; khi muốn quay nhìn thì toàn thân đều chuyển theo; nơi mà chân đạp lên đều là kim cương, giống như bánh xe di chuyển theo đất. Những chi tiết của toàn thân đều phóng ra ánh sáng, chiếu khắp vô biên thế giới trong mười phương, chiếu đến chỗ nào thì làm cho hữu tình nơi ấy được lợi ích lớn. Muốn thành tựu việc này nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Nếu Đại Bồ-tát tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa, nghĩ như vậy: Khi ta chứng quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, nguyện cho chỗ cư ngụ đều không có tên của tất cả tham dục, sân giận, ngu si v.v... hữu tình cõi đó hoàn toàn được trí tuệ sáng suốt. Nhờ năng lực trí tuệ đó mà tư duy: Bồ thí, tịnh giới, an nhẫn, tinh tấn, tịnh lự, Bát-nhã, xa lìa các phóng dật, siêng năng tinh tấn tu phạm hạnh, từ, bi, hỷ, xả không xúc não đến hữu tình giống như cõi Phật khác, há không tốt thay! Việc giáo hóa đã chu tất, sau khi nhập Niết-bàn chánh pháp không có thời kỳ diệt tận, luôn làm lợi ích lớn cho hữu tình. Muốn thành tựu việc này nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Nếu Đại Bồ-tát tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa, nghĩ như vậy: Khi ta chứng quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, nguyện cho tất cả hữu tình trong vô lượng hằng hà sa số thế giới ở mười phương, ai nghe đến tên ta đều được chứng đắc quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Muốn thành tựu việc này nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Này Xá-lợi Tử! Các Đại Bồ-tát nếu muốn được vô lượng, vô biên công đức thù thắng này nên học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Quyển thứ 479

HẾT